

Likovno fotografski natečaj

Mi urejamo krajino

Društvo krajinskih arhitektov Slovenije

2005

Projekt "Mi urejamo krajino"

Uvod

Projekt "Mi urejamo krajino" je izobraževalno ozaveščevalni projekt namenjen širši javnosti. Projekt je izvedlo Društvo krajinskih arhitektov Slovenije v sodelovanju z Oddelkom za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete, Univerze v Ljubljani, ob podpori Ministrstva za okolje in prostor ter sponzorjev. Projekt je trajal od oktobra 2004 do maja 2005 in je bil sestavljen iz več aktivnosti in dogodkov:

- izdaja serije petih plakatov – Krajine Slovenije (oktober 2004),
- posvet z delavnico za seznanitev učiteljev s projektom in njegovo vsebino (november 2004)
- izdaja zbornika predstavitvene delavnice "Mi urejamo krajino" (november 2005)
- začetek razpisa likovnega in fotografskega natečaja (december 2004),
- zaključek natečaja z izborom najboljših izdelkov (maj 2005),
- razstava najboljših del in slavnostna podelitev priznanj ter nagrad najboljšim sodelujočim (maj 2005).

Predstavitev projekta "Mi urejamo krajino"

Projekt "Mi urejamo krajino" je nastal z namenom širjenja znanja o krajinah v javnosti in še posebej spoznavanju slovenskih krajin. Namen projekta je bil spodbuditi opazovanje otrok in odraslih v vsakdanjem okolju, zaznavanje kakovosti krajin ter tako razvijati ozaveščen odnos javnosti do okolja, prostora, krajine že v najmlajših letih. Temeljni cilj projekta je bil usmerjen v izobraževanje vzgojiteljev, učiteljev mentorjev, otrok in tudi njihovih staršev ter širše javnosti. S pomenljivim naslovom Mi urejamo krajino, smo želeli spodbuditi idejo, da prav mi vsi, ki živimo v nekem območju, vplivamo s svojim odnosom in načinom življenja na stanje v krajini, v prostoru, in tako soustvarjamo naše vsakdanje okolje. Zavest o pomenu in vrednotah krajine naj bi skladno z novimi spoznanji in Evropsko konvencijo o krajini, ki je tudi v Sloveniji začela veljati marca 2004, postala del splošnega znanja in s tem merilo za ravnanje s prostorom in odnos posameznika do prostora.

Razlogi za izvedbo projekta

S spremembami v krajini se je treba zavestno in ustvarjalno soočiti. Znanje o naših krajinah pri strokovni in širši javnosti je za ustvarjalno delo na področju upravljanja in načrtovanja slovenskih krajin ključno. Predstave, ki jih ima družba o krajini, pogujejo tudi njeno ravnanje z njo kar vpliva na podobo krajin. Kakšen prostor in bivalno okolje bomo ustvarili je v veliki meri odvisno od razvojnih procesov ter tudi od posameznikov in njihove pripravljenosti za soodločanje o prihodnjem razvoju prostora in o usodi naše krajinske dediščine. Zato smo želeli spodbuditi opazovanje otrok in odraslih v vsakdanjem okolju in tako vzpostaviti odnos do slovenskih krajin.

Predstavitev aktivnosti in dogodkov v okviru projekta "Mi urejamo krajino"

1. Izdaja serije petih plakatov – Krajine Slovenije (oktober 2004)

Serija petih plakatov je bila zasnovana na osnovi raziskovalne naloge "Regionalna razdelitev krajinskih tipov Slovenije" (1998), ki opredeljuje pet krajinskih regij v Sloveniji. Vsak plakat predstavlja eno od krajinskih regij s fotografijami, ki najbolje ponazarjajo predstavljen tip krajinske regije. Na plakatu je opis tipa krajine s temeljno razlago pojmov krajina, slovenska kulturna krajina in izjemna krajina. Serija plakatov je bila izdana v nakladi 5 plakatov po 500 izvodov.

2. Posvet z delavnico za seznanitev učiteljev s projektom in njegovo vsebino (5. november 2004)

Posvet s predstavitveno delavnico za učitelje osnovnih šol, vzgojitelje v vrtcih ter za vse, ki jih zanima urejanje krajine je bil v Ljubljani. Delavnice se je udeležilo 50 slušateljev (predvsem učiteljev OŠ in vzgojiteljev), ki so prisluhnili predavanjem o oblikovanju predstave o krajini, o vlogi krajinskega arhitekta v družbi ter o zaznavanju, analiziranju in upodabljanju krajine. Udeleženci so se aktivno odzvali na predstavljene teme in podali več zanimivih predlogov za dodatne načine razširjanja znanja.

3. Izdaja zbornika predstavitvene delavnice "Mi urejamo krajino" (november 2004)

Zbornik je bil pripravljen za izvedbo delavnice v okviru projekta "Mi urejamo krajino" in je namenjen širši javnosti, predvsem pa mentorjem – učiteljem, vzgojiteljem, staršem kot didaktični pripomoček pri pouku naravoslovne, okoljske in likovne vzgoje v osnovnih šolah in vrtcih. Vsebinsko zbornika zajema predstavitev projekta "Mi urejamo krajino", pojma krajina, Evropske konvencije o krajini, naloge "Regionalna razdelitev krajinskih tipov Slovenije", opredelitve kulturne in naravne krajine, zaznavanja krajine, doživljajske vrednosti krajine, analize krajine na primeru Radenskega polja in upodabljanja krajine.

4. Objava likovnega in fotografskega natečaja na spletni strani DKAS, v medijih in posredovanjem vsem OŠ in VVZ v Sloveniji (november in december 2004)

Likovni in fotografski natečaj je izobraževalno-ozaveščevalnega značaja in je bil namenjen izobraževanju in vzgoji otrok med četrtem in petnajstim letom, z vsebinami s področja urejanja krajine. Natečaj je temeljil na opazovanju krajine, v kateri bivamo, ter predstavitvi njenih značilnih podob v likovnem in fotografskem izrazu. Pri tem se je poudarilo, da naj otroci poizkušajo ujeti predvsem posamezne situacije v krajini oziroma posamezne značilne krajinske prvine.

Prijavljeni otroci na natečaju so lahko sodelovali v eni izmed treh starostnih skupin:

- Skupina A: starost od 4. do 6. leta
- Skupina B: starost od 7. do 10. leta
- Skupina C: starost od 11. do 15. leta.

5. Zaključek natečaja in izbor najboljših izdelkov in podelitev nagrad (maj 2005)

Natečaja se je udeležilo 90 osnovnih šol in 43 vzgojno varstvenih zavodov. Vseh izdelkov likovno fotografskega natečaja (risbe, makete, fotografije) je bilo 1029. Od tega likovnih 797, fotografskih 210, maket 22. Motivi na izdelkih so bili predvsem naravna ali kulturna krajina, mesto ali mestna krajina, vzorci v krajini predstavljeni tudi bolj abstraktno, otroška igrišča, šolska igrišča, domači vrtovi, posamezni elementi krajine (drevesa, rože, hiše, kozolci, mlini kot elementi, ki sestavljajo krajino, in seveda tudi človek in živali kot sestavni del krajine. Strokovna komisija za izbor najboljših izdelkov je bila 10-članska, sestavljena iz predstavnikov Univerze v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo in krajinskih arhitektov članov DKAS. Merila za izbor nagrajenih izdelkov so bila ustvarjalnost, inovativnost, berljivost izdelka, sporočilnost, kompozicija (porporci, hierarhija, ritem, kontrast, poudarki, členjenje strukturalnih elementov). Podeljeno je bilo 95 nagrad – posamezniki 63 nagrad, skupina 19 nagrad in posebna priznanja za skupine 13 nagrad. Posebna priznanja za skupine in mentorje so bila podeljena zaradi izjemnih ustvarjalnih dosežkov, enotnosti izdelkov skupine, posebne metode dela ter ponekod tudi celovite predstavitve metode dela skupine kot projekta. Nagrade so nam omogočili sponzorji s področja državne in lokalne uprave, muzejev, založb, knjigarn, vrtnarstva, podjetja s področja krajinskega načrtovanja.

6. Razstava najboljših del in slavnostna podelitev nagrad likovno fotografskega natečaja najboljšim sodelujočim v Tehniškem muzeju v Bistri 27. maj 2005

Dogodka otvoritve razstave in podelitve priznanj in nagrad za najboljše izdelke se je udeležilo okrog 200 ljudi nagrajencev otrok, mentorjev in staršev. Po končani podelitvi nagrad je bilo s strani gostitelja Tehniškega muzeja Slovenije omogočen brezplačen voden ogled stalnih muzejskih zbirk. Razstava je trajala od maja 2005 do februarja 2006.

7. Izdaja zgibanke in predstavitev projekta na mednarodni konferenci "Krajina in družba" – 11. in 12. maj 2006

Ob izvedbi mednarodne konference "Krajina in družba" na temo implementacije Evropske konvencije o krajini v Sloveniji je bil predstavljen projekt "Mi urejamo krajino". V okviru konference je bila na Ljubljanskem gradu postavljena razstava najboljših likovnih izdelkov otrok, ki so sodelovali na natečaju. Ob tej priložnosti je bila izdana predstavitvena zgibanka celotnega projekta s poudarkom na rezultatih natečaja.

Naslov zgibanke: PROJEKT »MI UREJAMO KRAJINO«
oktober 2004 do maj 2005

Vodji projekta: Nataša Bratina Jurkovič, Jelena Hladnik, Društvo krajinskih arhitektov Slovenije (DKAS)

Oblikovanje celostne podobe: Tanja Simonič, DKAS

Naklada: 1000 izvodov v slovenskem jeziku, 1000 izvodov v angleškem jeziku

Tiskarna: Osminka & co. d.o.o., Ljubljana

Izdal: Društvo krajinskih arhitektov Slovenije [DKAS; www.dkas.si]
maj 2006

Več informacij o projektu najdete na: www.dkas.si